

تهنهایی و کوشتنیکی ههندسهیانه !!

هیمن حمه جزا

هیشتاکه دودلەم ،
ئەو مالەی نېۋەی هاتم و
ئەو مالەی ئابروی عەشقم تىابرد ..
مالى ھەنارە مېخۇشەكان بwoo
يان ..
مالى سېۋە مزەكەن ؟
نازانم ئەومالە ،
مالى ئەو قومرييانه بwoo
كەئاھ و نزو لهى عەشق گرتبونى ..
يان ..
مالى پوشکە بەقتە بەغىلەكان ؟
تهنها ئەوهنە ئەزانم
مالىيک بwoo ،
پر لەسندوقى شەر و
زورى ياساغ و
درەختى ئاشويگىر ..!
ئاي .. چەندە جىگەي گريان بwoo
ئەو مالە ،
بىئەوهى ئىزنىيک لەدەريا بخوانن و
بىئەوهى بەقەلەم بويىاخىك ،
ختورەكانى ئىوارە رەنگ كەن ..
ھەموو سەرسە عاتىيک ..
دواى نەفەسىيکى قول لە جىگەرەكانىيان ،
پېيان ئەوتەم :

ئەزىزم ...
 عەشق ئالودەبۇنە بە و شتە مەحالانەي ،
 كە ھەرگىز ... تو پىيىان ناڭەي !!
 چەندە سەير بۇو !
 من ...
 نەكۈرى بومەلەر زە بوم ..
 نەكۈرى تۆفان ?
 نەخەتاي من بۇو ،
 ئاڭر ئاوى تورە ئەكىد و بوركان ھەئىھەسَا ..
 نەخەتاي منىش بۇو ،
 خۆل ئەچۈوه چاوى (با) وەو بەرەشى ھەئىھەكىد ?
 خۆگۈناھى من نەبۇو ،
 كە نەمئەزانى ،
 شەوان بەجل و بەرگى ماچەوە بخەوم و
 بەيانىيانىش بە ترۇتفاقى شەرەوە بە خەبەر بىيمەوە ?
 خودايىه ... بىمېھ خىشە !!
 ھەرودەك چۈن لە قەلە باچە يەك خوش ئەبى ،
 بەردهوام بەرەشى بىرى ?
 ھەرودەك چۈن لە چەلەگىايەك خوش ئەبى ،
 ھەمېشە نەدى خۇيا دوعا بىكا ?
 ھەرودەك چۈن لە نەيزەكىيەك خوش ئەبى ،
 ھەمۇ شەوى بە خاوا خلىچىكى مانگ پىبكەنى ?
 بە ئەندازەيىه ... بىمېھ خىشە !!
 بە ئەندازەي سىس بونى گولىيەك لە باخچە يەكى غەمگىنە ... لېم خوشىھ ?
 بە بارستايى فرينى مېشۇلە يەك لە ھەوايەكى نىسما ... لېم خوشىھ ?
 بە قەبارەي ھەلخازانى بە ردىكى منالكار لە شاخىكى پىرەوە ... لېم خوشىھ ?
 ئەي ئەۋەي بەردهوام ،
 بە جىرىنى لېمۇ و
 بە ساويلكەي گىيلاس و

بەدەستەمۆنی هەرمى ... پىئەكەنى ؟
دەنیابە ،

ھەرگىز تۇ ... بەدم ترىيقارانەوە باخەوانەوە نامرى و
ھەرگىز تۇ ... لەسەوزايى باخچە يا حەقىقەت نابىنى ؟

ئىدى بىرۇ ... تو ،
نە خودا لىت خوش ئەبى و
نە باخچە لىت رازىيە
نە لەگەل خۇشتا ... ئاسودە ئەبى !!

من ئەمزانى ..
عەشق ھىيىند ناسكە ،
دەستى لىبىدەي ھەلئەودەرى
وەلى .. توْنەتئەزانى ؟
من ئەمزانى ..

پەيوەندى نىيوان باخچە و مروڭ
ھىيىند نزىكە ،

ھەركەسى تورەبى ھەردوكىيان پىكەوە ئەمرن
وەلى .. توْنەتئەزانى ؟

من ئەمزانى ..
لەسەرو شاخەوە ،
ئىدى ھەرچىيەك ھەبى
حەلالى پەرسىيىكە يە
وەلى .. توْنەتئەزانى ؟
نەفسوس ... ،

ھەرگىز من وارانەھاتبوم ،
لە كۈلانىكى ناو گەردونا حەزبە مردن بىكەم و

بەبەرچاوى كىيېكەنلى پەروانەوە
قەشەمەرى بەفرىن بىكەم ؟
فرىنىيەك ... ،
كەپرى بىنە خەيالى گول و

که پرپی له دالغه‌ی بیابان ..!
تازه به من چی !!
که تو ..

له کولانیکا بمری پرپی له زیان و
عهشق له واسواسی خویه‌وه ،
رهدوی یه قین بکه‌وی و
خوداش له کیلگه‌یه کی پرشکستا ،
شه‌تلی جاویدانی بنیشی !

به من چی ..!؟
به من چی ...
تازه تو مائی له گول بچنی و
دلی شکاوی با خچه‌یه کی وشك بو
به مردانه‌ی سه‌وز بونه‌وه بهینیته‌وه !
تازه به من و تو چی !!
آخر بیرت نه چی ،
تازه ئیمه ...
دو قوتابی راسبین ،

له و وانانه‌ی په یوندییان ... به عهشق و سه‌فه‌ره‌وه هه‌یه !
نه‌ی به بیرتا نایه‌ت ،
نه‌و ماموستایه‌ی به رد هوا م به شه پولی ده‌ریاکان بیزار ده‌بwoo !
که له پولا ...

جیاوارزی نیوان ماچی ته رو وشكی لی نه پرسینه‌وه ..
من و تو ... چ شه‌رمیکی من‌الانه داینه‌گرتین ؟
یان ... ،

کاتی ماموستای جوگرافیا ،
که ده‌بیوست به خه‌یال سه‌فه‌ری گه‌ردونمان پیپیکا ..
من و تو ... چ ترسیکی دورکه و تنه‌وه‌مان لی نه‌نیشت ؟
ئای ... له من و تو ،
چ بونه‌و مریکی سه‌ییر بونین !!؟

بهردهوام لهوانهی ئاینا ،
 دوعامان ئەکرد وئەمان وەت :
 خودایه ... تۆعەشق نزیک کەردوھ ... عەشق !!
 يان ..
 لهوانهی داراشتنا ،
 هەمیشە ئەمان نوسى :
 ماق .. رەنگى شىنه و
 ئىدى ھەموو رەنگەكانى دىش ... رەنگى كوفرن ?
 مامۇستاش بهردهوام لىيەمان تورە ئەبوئەيوت :
 ئىيۇھ ... دوو كافرى ئەبەدين !!
 توپروانه ..
 بهوهەموو پاپايىيە خۇماڭەوھ ،
 چەندە .. بەيەكتۈر ئاوسىن و
 چەندە .. بەيەكتۈريش نامۇين ؟!
 ئىدى ھىچ شتىيەك پىۋىستنى يە ..
 كاتژمۇر ، چارەكى ئەوي بۇمردن و
 كەسمان جەسارەت ناكەين ،
 بنوسىن :

لېرەوھ ... وانهی تەنھايى كۆتاپى هات !!
 ئىدى موسافىر ھېبى يَا نەبى ،
 ھىچ لە مەفھومى فەرین ناگۇر ؟
 تو .. تەماشاکە ... تەماشا ..
 مەرك چەندە جوان ،
 عەشقى زەرد ھەلگەراندۇووھ ؟
 ژيانى چەندە ھەندەسەپىيانە ،
 لەگەل دەنكە ھەلۇزە و
 دەنكە ترىيکانا ... تىيەك تەنچاندۇووھ ؟
 ماوەي نىيۇان خوداو مەرك ،
 تەنها دوماچە و ... هيچى تە !!

ئىدى پىيم مەلى ..

چەند خولەكى تر ... ،

لەناو تەپوتۇزى يەكترا ،

خۇمان ون ئەكەين ؟

يان پىيم مەلى ..

ئەم جادەيە لەكۈيىنەردەوە ،

ئەبىتە دورا و

بەھەۋەسى كاممان ،

قىن لە روپۇشتن ھەئەگرىن ؟

تكايىھ .. ھىچى ترم پىمىلى .. !

پىيم مەلى ..

چەند جار بەسىّوم وتۇوه ... ھەي گەمژە !!

پىيم مەلى ..

چەند شەوبە شەمشەمەكۈيىرم وتۇوه ... ھەي جەلاد !!

پىيم مەلى ..

چەند رۇزبەناسۇدەيم وتۇوه ... ھەي كالفام !!

من نامەھۆئىدى پىيم بلىي :

تۆسەيركە ...

ئەلىي ئىوارەين ... لەمېھرەبانىا !

ئەلىي ماچىن ... لەھەتۇھىندا !

ئەلىي بارانىن ... لەبەغىلىيا !

ئەلىي شەھىدىن ... لەبىدەنگىيا !

ئەلىي پەپولەين ... لەتىيەكىندا !

ئەلىي شىعىرين ... لەسەحەرا !

پىيم مەلى :

ئاھىر ... ،

من وتو ... قەتماغەي بىرىنىيکى بەھەشتىن !

من وتو ... سەرتاتاي قەسىدەيەكى درىزىن !

من وتو ... دوو قوتابى تۆيەكارىن !

من وتو ... ماچیکى خوساوهى ئىير بارانىن ؟

من وتو ... ئايەتىكى عەشقىن ؟

من وتو ... جىهانىكى تەواو مزرو

تەواو حەپەساوين !!

تەواو ... ،

ئىدى لىرەوه ،

بىريارە ئىيان تەواوبى !!

ھاكا ... مەرگ ھات ؟

ھىننەھى نەماوه ... ،

ئىدى مەپرسە لەوهى ،

ئىيمە بەم دەمامكانە وە بەنيازى كويىن ؟

تىبىگە لەوهى ،

شەونە خەوتىن هىچ لەمە فەھومى عەشق ناگۇرى ؟

خەفتەت مە خۆبەوهى ،

تەنها باخچە يەكت ماوە بگەيىته وە بەسەفەر ؟

كە مەرگ ھات ...

من وتوو پە نجەرەو تەنھايى و جادەو

فەلسەفەو عەشق و خوداو سەفەر و كۈلان و

باران و شەو و دارشەق و باخچە و نىشتمان ...

ھەرەمۇومان پىكەوه ئەرۇين ؟

ھەرگىز دودل مەبە لەوهى ... ،

قسەيەك ھەيە و نەتكىدبى ؟

كۈرانىيەك ھەيە و نەتۈتبى ؟

دەستىيەك ھەيە و تەوقەيەكت نەگەلا نەكىدبى ؟

كۈلبىك ھەيە و بۇنت نەكىدبى ؟

سوپاپىيەك ھەيە و نەتكىدبى ؟

رىڭايەك ھەيە و نەتېرىيى ؟

ھىچ دودل مەبە !!

كاتى كەمەرگ دى ...

هه رهه موومان ،
 هه رهه موومان ودك يهك ..
 ودك چه پکيڭ رېواسى پير ..
 ودك بارانيڭ لەنيوه شەوا ..!
 بهبى بۇن و
 بهبى قەناعەت و
 بهبى سلاو ... ئەروين ؟
 ئەسايىه ،
 عەشق عەنتىكە ترىين وەھم و
 سەفەريش دۆزە خىتىين خەيال ... ئەبى ؟
 خودايىه ... ،
 تو .. مەرگمان بۇ عاشق كە .. مەرگ ؟!
 خودايىه ... ،
 تو چاوايىكمان بەرى ،
 تاكويىربونى پى حونجە كەين ؟
 تو دەستىيىكمان بەرى ،
 تا سلاويىكى لە باخچە پى بکەين ؟
 تو دلىيىكمان بەرى ،
 تا تىايىدا عاشق بىن ؟
 نازانم .. ،
 خودا بەم هەموو گەورەيىيە خۇيىە وە ،
 چۈن ئەپەر زى ..
 مېرولەيەك بکۈزى ؟
 يان ... ،
 بەو ھەموو حىكىمەتى خۇيىە وە ،
 چۈن دەستى ئەگا ..
 كەوانەيە بۇ كوفەكەنام و
 نىشانەيە بۇ گومانەكەنام و
 گەيمانەيە بۇ پەزىمەتەيم ... دانى ؟

خودایه ...

گهرتۆ باخهوانی ئەم ھەموو باخه سیوانەی .. ؟

گهرتۆ پاسەوانی ئەم ھەموو خەیالانەی .. ؟

گهرتۆ حەکىمى ئەم ھەموو بىرىنانەی .. ؟

دو دلیم يەكلاكەرەوە ... دودلیم !!

ھىشتاكە دودلەم ...

ئەو مالەي لىيۇھى هاتم و

ئەو مالەي عەشقىم تىيا ھەلاھەلا كرد ،

مالى پەپولە ياخىيەكان بۇو ؟

يان ... ،

مالى زىوانە كافرهكان ؟

خودایه ... ،

لەم دەممەدەمى مەركە يىا ... فېرمەكە ،

چۈن دەست بەنورتەوە ... بىگرم ؟

چۈن بەدىارسىس بۇنى گۈلىكەوە ... دوعا بىكم ؟

چۈن بەدالغەي بەھە شتەوە ... ئاؤ بىدوينم ؟

چۈن قەناعەت بەريشۇلە بىكم ... كە ئىماندارترىن تەيرە ؟

چۈن بە لاولاو بلىم ... تۆلەرگەزى خودايىت ؟

چۈن شەھيدىك تىيىگەيەنم ... كەشەوانە لەپاڭ خوتا ئە يىخەۋىنى ؟

خودایه ... ،

لەم ئان و ساتى مەركە يىا ... رامبىنە ،

بەكۆتۈر بلىم ... تۆتاکو بىرىت لەگوناھ پاڭ ئەبىتەوە !

بەدايىكم بلىم ... تۆتاکو فيرى سەما نەبىت ناچىتە حزورى خودا !

بە باخهوان بلىم ... تۆتاکو ھەموو دنيا نەكەيتە شەتلى ييمۇ ،

بەرە حەمەتى خودا ناكەويت !

بەمنالان بلىم ... ئىيۇھ تاكو راپكەن لە خودا نزىكتە ئەبنەوە !

بەبىابان بلىم ... تۆتاکو گەردون فيرى لم پەرسى ئەكەيت ،

پارانەوەكانت بەھەدر ئەچى !

بەسەوزايى بلىم ... تۆتاکو تەرتىرىت پىروزتر ئەبى لەلاى خودا !

خودایه ...

لەم چاودروانى مەرگە يىا ... تىيمگە يىنه ،

چۈن چۈنى قۆخ بەو ھەموو توکەوە ... ئەتوانى بىرى ؟

چۈن چۈنى چرا بەو ھەموو نورەوە ... ئەتوانى بىرى ؟

چۈن چۈنى سەنەۋىر بەو ھەموو سەوزبىيەوە ... ئەتوانى بىرى ؟

چۈن چۈنى شەۋە بەو ھەموو ئەستىرەيەوە ... ئەتوانى بىرى ؟

چۈن چۈنى سەڭ بەو ھەموو وەفايىھەوە ... ئەتوانى بىرى ؟

چۈن چۈنى خالخالۇكە بەو ھەموو رەنگەوە ... ئەتوانى بىرى ؟

ئىستاكە تىيگە يىشتم ،

من وتو .. لەھەر جەمسەرىيى بىركردنەوەو

لەھەرسوچىيى دۆرانابىين .. پىيکەوە ئەمرىن ؟

من وتو .. چەند بەيەكتەر نامۇو

چەند لەگەل يەكتەرا تەنها بىن .. ھەر پىيکەوە ئەمرىن ؟

من وتو .. چەند راسپىن لەعەشق و سەقەرا و

چەند ناتەبا و گۇناھباربىن ..

دواجار ،

ھەر پىيکەوە ئەمرىن ؟

تەواو ... ئىيدى ليىرەوە ژيان كۆتايى دىيت ... تەواو !!

مەرگەت ... م .. ھ .. ر .. گ .. !!

مەرگ ... دارو پەردۇي دايىن بەسەرىيەكا ؟

مەرگ ... ئەنجىن ئەنجىنى كەدىن ؟

مەرگ ... ناو و ئەدرەسى ھەممۇمانى گۇرى ؟

لەناو مەركا ،

نەباران ھەيە .. و

نە كۈلان ھەيە .. و

نەماج .. !

خودایه ...

تۆمەركەمان بۇ عاشق كە ... مەرگ !!

مەرگ ... ھەممۇمانى كەدە شارىيى بىشوناس ؟

مهـرـگـ ... هـهـمـوـمـانـىـ كـرـدـهـ تـهـ يـيرـيـكـىـ دـهـسـتـهـ مـوـ؟
 مهـرـگـ ... هـهـمـوـمـانـىـ لـهـ يـهـكـ رـهـنـگـ هـهـلـكـيـشـاـ ؟
 مهـرـگـ ... هـهـرـهـمـوـمـانـىـ بـرـدـ وـ
 تـهـنـهاـ چـاوـيـكـىـ نـهـهـيـشـتـهـ وـهـ بـوـبـيـنـينـ ؟
 تـهـنـهاـ دـلـيـكـىـ نـهـهـيـشـتـهـ وـهـ بـوـعـهـشـقـ ؟
 تـهـنـهاـ قـاـچـيـكـىـ نـهـهـيـشـتـهـ وـهـ بـوـسـهـفـهـرـ ؟
 تـهـنـهاـ دـهـسـتـيـكـىـ نـهـهـيـشـتـهـ وـهـ بـوـسـلاـوـ ؟
 تـهـنـهاـ دـهـمـيـكـىـ نـهـهـيـشـتـهـ وـهـ بـوـدـوـعـاـ ؟
 تـهـنـهاـ گـوـيـچـكـهـ يـهـكـىـ نـهـهـيـشـتـهـ وـهـ بـوـبـيـسـتـنـ ؟
 مهـرـگـ كـهـ سـمـانـىـ جـيـنـهـهـيـشـتـ ... تـهـنـهاـ دـوـدـلـىـ نـهـبـىـ ؟
 مهـرـگـ كـهـ سـمـانـىـ جـيـنـهـهـيـشـتـ ... تـهـنـهاـ گـومـانـ نـهـبـىـ ؟
 مهـرـگـ كـهـ سـمـانـىـ جـيـنـهـهـيـشـتـ ... تـهـنـهاـ رـاـپـايـيـ نـهـبـىـ ؟
 عـهـسـرـيـكـ ... ،

بـهـرـوتـ وـقـوـتـ مـهـرـگـ هـاـتـ وـ
 بـهـبـىـ جـيـاـواـزـ ،
 هـهـرـهـمـوـمـانـىـ لـهـ ماـشـيـنـيـكـىـ خـوـلـهـ مـيـشـ خـزانـ وـ
 لـهـ كـوـلـانـيـكـىـ ئـهـوـدـيـوـ كـوـلـانـهـ كـانـىـ گـهـرـدـونـهـ وـهـ ،
 پـىـيـ وـتـيـنـ ؛
 كـهـهـرـئـيـسـتـيـ ... ،
 بـهـهـرـچـىـ دـالـغـهـ وـ
 بـهـهـرـچـىـ عـهـشـقـ وـ
 بـهـهـرـچـىـ گـونـاـهـ وـ
 بـهـهـرـچـىـ پـيـكـهـنـيـنـ وـ
 بـهـهـرـچـىـ سـهـفـهـرـ وـ
 بـهـهـرـچـىـ تـيـفـكـرـيـنـتـاـنـهـ وـهـ يـهـ ... ئـهـمـرـنـ !!
 ئـيـدىـ تـاـرـهـ بـهـئـيـوـهـ چـىـ !!
 بـهـئـيـوـهـ چـىـ ؟!
 عـهـشـقـهـبـىـ يـاـنـهـبـىـ ؟
 سـهـفـهـرـهـبـىـ يـاـنـهـبـىـ ؟

خودا هه بى يى نه بى ؟
 جاده هه بى يى نه بى ؟
 به ئىيۇھ چى ؟!
 باخچە هه بى يى نه بى ؟
 پەنجەرە هه بى يى نه بى ؟
 دارشەق هه بى يى نه بى ؟
 فەلسەفە هه بى يى نه بى ؟
 به ئىيۇھ چى ؟!
 كۈلان هه بى يى نه بى ؟
 شەوھە بى يى نه بى ؟
 باران هه بى يى نه بى ؟
 نېشتمان هه بى يى نه بى ؟
 تازە به ئىيۇھ چى ؟!
 به ئىيۇھ چى ؟!
 تەنھايى ... هه بى يى نه بى ؟!
 بىرادەر ... ،
 ئىيدى دودلى ناوى ؟
 ئەو مالەتى لېيۇھى هاتسى و
 ئەو مالەتى شەرەفى عەشقەت تىيا بىردووه ،
 گىرنگ نىيە ... ،
 مائى ھەزارە مېخۇشەكان بىووه ؟
 ياخود ،
 مائى سېيەھ مزرەكان ..!
 گىرنگ نىيە ... ،
 مائى پەپولە ياخىيەكان بىووه ؟
 ياخود ،
 مائى زېوانە كافرەكان ..!
 گىرنگ ..
 ئەمە شەرىكە و دۆراندۇتە ..!

توبِروانه ... له دوپاروي تُووه ،

عهشق مرد ، سهفه مرد ، خودا مرد ، جا ده مرد ،

باخچه مرد ، فهله سهفه مرد ، کولان مرد ، په نجهره مرد ،

شهو مرد ، دارشەق مرد ، باران مرد ، نیشتمان مرد ،

وهلى بهر له مهرگ هينده بزانه ..

تهنهايي ... ،

هينده شيعرييانه ،

گرهوي ... له من و ... له تُوو ... له زيان ... ،

بردوتھوه ،

ئەوهتا ..

ھەرھە موومانى پىكەوه

لە مالىكى پەپوتى ئەو پەرى دۇنيا كۈركۈتەوه وو

ھەريەكەشمان ... بەدرى ئەوي قىمانەوه ،

دەكۈزۈت .. ۱۱

مانگى (6 / بۇ /) 8 / 2002

- سليمانى -